

Kur'an o namazu

Ako bismo istraživali na koliko su mjesta u Kur'anu spomenuti najveličanstveniji ibadeti – bogougodna djela koja spadaju u najvažnije islamske dužnosti, doći ćemo do zanimljivih činjenica. Naime, riječ **"post"** spomenuta je samo na dva mjesta, riječ **"hadždž"** na tri, a riječ **"zekat"** na oko dvadeset i pet mjesta! Za razliku od njih, riječ **"namaz"** spomenuta je dva puta više od ukupnog zbira naziva svih spomenutih ibadeta zajedno! O namazu se govori na više od pedeset i pet mjesta u Kur'anu. Razlog ovako čestog spominjanja ove riječi u posljednjoj Božijoj objavi ljudima – Kur'anu, sasvim sigurno, dolazi zbog važnosti ovog velikog i uzvišenog ibadeta. U narednim redovima predstaviti ćemo samo neke od brojnih kur'anskih ajeta o namazu...

Za koga je Kur'an uputa?

Prvo kur'ansko poglavlje (ar. sura), nakon poglavlja El-Fatiha, je El-Bekare. Na samom početku ovog poglavlja govori se o nekim osobinama istinskih vjernika i uvjetima postizanja Pravog puta koji vodi ka vječnom spasu i sreći.

Uzvišeni Allah u njemu kaže: **"Elif-lam-mim. Ova Knjiga, u koju nema nikakve sumnje, uputstvo je svima onima koji se budu Allaha bojali; onima koji u nevidljivi svijet budu vjerovali i molitvu (namaz) obavljali i udjeljivali dio od onoga što im Mi budemo davali i onima koji budu vjerovali u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe, i onima koji u onaj svijet budu čvrsto vjerovali. Njima će Gospodar njihov na Pravi put ukazati i oni će ono što žele ostvariti."** (Prijevod značenja 1. – 5. ajeta poglavlja El-Bekare)

Kur'an je knjiga u koju nema nikakve sumnje i on je UPUTA, a to je, uostalom, suštinski razlog njegove objave ljudima! Ali, kome će on biti uputa?! Da li se ta čast postiže pukom deklaracijom osobe koja svojim srcem i verbalno izjavi da u Kur'an vjeruje?! U navedenim ajetima Uzvišeni Allah jasno naglašava da će Kur'an biti uputa te da će, u ovosvjetskom i budućem vječnom životu, od njegove upute koristi imati oni koji, između ostalih traženih osobina, budu i **"...molitvu (namaz) obavljali..."**.

Allah Uzvišeni kao da u ovim ajetima želi da nam kaže: *Oni koji ovu Knjigu čitaju, a namaz ne obavljaju, kako mogu imati korist od ove Knjige?* Kako se mogu nadati koristi i ovog i budućeg života kada neće da se odazovu na prvu obavezu koja dolazi nakon izgovaranja šehadeta, a to je, svakako, obavljanje namaza. Dobro razmislimo o ovom kur'anskom ajetu!

Istinska braća po vjeri

Od kur'anskih ajeta u kojima se govori o ovoj velikoj međumuslimanskoj obavezi jeste i kur'anski ajet u kojem se kaže: **"...ako se oni budu pokajali i molitvu (namaz) obavljali i zekat davali, braća su vam po vjeri. A Mi dokaze objašnjavamo ljudima koji razumiju."** (Prijevod značenja 11. ajeta poglavlja Et-Tevbe)

Ovo je jedan, ako bismo mogli tako reći, od najzastrašujućih ajeta o obavezности obavljanja namaza! Iz njega se može razumjeti poruka, kao da nam Uzvišeni Allah u njoj kaže: *A ako namaz ne obavljaju i zekat ne daju, onda vam nisu braća!*

Ovaj ajet govori o prvim generacijama muslimana koji su tek dolazili u kontakt sa islamom. Bilo je onih koji su se odmah odazvali kur'anskom pozivu, bilo je i onih koji su ga odbili, a bilo je i takvih ljudi koji su ga prihvatili, ali samo svojim jezicima – verbalno. To su bili *munafici* – licemjeri. Pravi vjernici su, osim verbalnim deklarisanjem, islam prihvatili svojim srcem i praktičnim djelima. To su bili istinski vjernici i oni su bili braća po vjeri. Prva njihova osobina, koja ih je krasila, bila je obavljanje namaza! Kao da su se pitali ko su njihova prava braća od mnoštva ljudi koji su dolazili i slušali Allahovog Poslanika, neka je na njega Allahov mir i blagoslov. Odatle dolazi i ovaj kur'anski ajet koji, kao da nam daje odgovor na ovo i slična pitanja, pa kaže: **"...ako se oni budu pokajali i molitvu (namaz) obavljali i zekat davali, braća su vam po vjeri"**.

Obavljanje namaza je znak istinskog pokajanja i zato je primjetno da se u ajetu ono ne ograničava na riječi **"ako se oni budu pokajali"**, niti na izjavu "ako pokajanje samo svojim jezicima iskažu", jer sve su to djela koja su poprilično lahka. Realno je moguće da takvo što učini i osoba u čijem se srcu nalazi suprotno od onoga što je izjavila jezikom. Zato je u navedenom ajetu spomenut namaz kao odrednica istinskog pokajanja. Dobro razmislimo o ovom kur'anskom ajetu!

Osobina uspješnih

Uzvišeni Allah na mnogo mjesta u Kur'anu govori o onima koji su uspješni u ovom i koji će postići uspjeh u budućem životu. Na jednom mjestu Uzvišeni nam kaže: **"Ono što žele – vjernici će postići, oni koji molitvu"**

(namaz) svoju ponizno obavljaju, i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju, i koji milostinju udjeljuju..." (Prijevod značenja 1. – 11. ajeta poglavlja El-Mu'minun)

Iz ovih nekoliko kratkih i jasnih ajeta razumijevamo osobine onih koji se opisuju uspješnim. Koja je prva od tih osobina? Naravno, obavljanje namaza! Nakon toga slijede druge osobine uspješnih... Međutim, kao da nam se kaže: *Ako prva izostane, druge osobine čovjeku neće biti od koristi!* To je potpuno u skladu sa riječima Allahovog Poslanika, neka je na njega Allahov mir i blagoslov, koji kaže: *"Prvo za što će čovjek biti pitan na Sudnjem danu jeste namaz. Ako namaz bude dobar, sve će biti dobro, a ako namaz ne bude dobar, ništa neće biti dobro!"*

Ovdje je opravdano postaviti pitanje: Zašto mu druga djela neće biti primljena? Odgovor na to je zato što je namaz obaveza isključivo prema Uzvišenom Stvoritelju, dok su sve druge spomenute i prema Njemu, ali i prema Njegovim stvorenjima! Ukoliko čovjek udjeljuje sadaku, tim činom pomaže drugima. Kada posti, na svom primjeru osjeća kako je siromašnim. Kada nekome kaže lijepu riječ... Međutim, kada namaz obavlja, on čini djelo koje spada u isključivo pravo Allaha Uzvišenog. Zbog toga, zar neko ko istinski vjeruje u Allaha može činiti dobro stvorenjima i ispunjavati svoje obaveze prema njima, a zapostavljati osnovnu obavezu prema Uzvišenom Stvoritelju? Kako onda očekivati da Uzvišeni Stvoritelj od nas primi i nagradi nas za dobra djela učinjena drugima, a zapostavili smo prvu svoju obavezu prema Njemu! Dobro razmislimo o ovom kur'anskom ajetu!

Nastradali u svojoj nesreći

U Kur'anu na više mjesta nailazimo na priče o strašnim prizorima kažnjavanja nesrećnika na budućem svijetu. Od mnoštva tih prizora koji se u Kur'anu spominju jeste i razgovor u kojem će džennetlije pitati zbog čega su stanovnici Vatre u Džehennem bačeni? Poslušajmo šta će im odgovoriti stanovnici Džehennema, zbog čega su u njega bačeni.

"...oni će se u džennetskim baščama raspitivati o nevjernicima: 'Šta vas je u Sekar (Džehennem) dovelo?' 'Nismo' – reći će – 'bili od onih koji su molitvu (namaz) obavljali.'" (Prijevod značenja 40. – 43. ajeta poglavlja El-Mudessir)

Zar postoji čovjek na Zemlji koji vjeruje u Sudnji dan i Džehennem a da bi volio biti ubačen u njega? Zar postoji neko da bi volio činiti djela za koja će stanovnici Džehennema reći da su zbog njih u vječnu i besmrtnu Vatru ubačeni? Iz navedenog ajeta lahko se može primijetiti da njihov odgovor neće biti: *"Zato što smo lagali, bludničili, krali..."* – iako je sve to veliki grijeh! Njihov odgovor će biti: *"Bačeni smo u Džehennem zato što smo zapostavili prvu obavezu prema Uzvišenom Stvoritelju, zapostavili smo namaz!"* Zar poslije ovog ajeta i prethodnih ajeta treba nešto drugo da nas uvjeri da počnemo namaz obavljati? Zato dobro razmislimo o ovim kur'anskim ajetima i jasnoj poruci ovog letka!

